

Ohlédnutí za třetím Lounským divadlením

Předseda poroty Milan Strotzer si liboval, představení měla úroveň

„Vysoká dramaturgická i umělecká úroveň – silné předlohy, promlouvající k současnosti, zdařilé inscenace, minimálně dvě výrazně nadprůměrné, povedená scénografie, dobrá komunikace mezi porotou a soubory. A nikdy prázdný sál.“ To bylo Lounské divadlení 2007 podle předsedy odborné poroty, PhDr. Milana Strotzera.

Třetího ročníku soutěžení a postupové přehlídky amatérských divadel se letos zúčastnily klášterecké soubory Klasa Zdrhovadlo, lánské Divadlo Týrš, kadaňské Divadlo Navenek a mladoboleslavské Divadlo na dlani.

Program zahájil v pátek odpoledne Klas s prepisem amerického filmu Haló, tady Denisa. Jejich představení, nazvané Haló, označila porotaza „dramaturgický objev sezóny“ a ocenila jako

výkony Zdenky Kovalové (nejlepší ženský výkon) a Martiny Elisové (četné uznání) a režie Miroslava Nyklíčka (čestné uznání za režii i herecký výkon). V inscenaci, kterou – podle předsedy odborné poroty Milana Strotzera – patrně v Čechách ještě nikdo nerealizoval, viděl další porotce Ladislav Valeš „wendersovské motivy“ a Petr Michálek se prý v jednu chvíli dokonce ocitl uprostřed filmu Nebe nad Berlinem.

Vycházející hvězda amatérského divadla, klášterecký režisér Václav Polda přebírá cenu za nejzdařilejší představení.

Divadelní počín. Hru, na jevišti zdánlivě nehratelnou, která místy připomínala telefonní konferenci o sedmi lidech, ozdobily herecké

Strach před skutečnými city byl hlavním tématem i další inscenace, černé tragikomedie Mrzák inishmaanský ve zpracování

divadelníků z Lánů. Tato ukázka moderní dramatiky od irského autora Martina McDonagha vzbudila asi největší kontroverze. Vcelku podařeně, ale jak je u tohoto autora zvykem, i dosti dlouhé představení porota ocenila třemi čestnými uznáními za herecké výkony. Podle Michálka hra ukazuje, proč je irská dramatika u nás tak oblíbená: „hospoda, kecání, cynická bezohlednost“. Jinak však porota konstatovala, že „volbahry byla nad síly souboru“. Porotkyně Veronika Týcová ocenila, že se hrálo „chladně, drsně, cynicky“, ale chyběla jí „tíha a obtížnost zápasu se zatloukanými city“ a žádala postavy víc „zlidštit a oživit“. Strotzerovi zase chyběla „gradace dramatických situací“.

Vrchol přehlídky přišel hned v sobotu dopoledne. Dobře známé klášterecké Zdrhovadlo předvedlo další dramatizaci literární předlohy, režisér Václav Polda se tentokrát pustil do anti-utopie 451 stupňů Fahrenheitita. Jeho inscenace 451 sice – jak si všiml Strotzer – vypustila některé dějové linie, postavy a technické vymoženosti, vzdala se příležitosti k napětí a posunula některé významy. Ale porotkyně Milena Nečesaná tyto námitky nepřipustila: „Já nešla na Bradburyho, já šla na Poldu!“ Také Valeš se přiznal, že v kláštereckém režisérovi vidí vycházející hvězdu amatérského divadla, jehož charakteristickým stylem je „skloubení výtvarna s dramatickou prací s herci“.

Porota Poldovi udělila cenu za režii, Dádě Radové, Václavu Poldovi a Kristýně Jarešové za scénografii, Miroslavu Nyklíčkovi

za mužský herecký výkon. Čestná uznání si dále odnesli Roman Štětina za hudbu a projekci a Jana Hlaváčová za herecký výkon.

Následovala renesanční komedie Mandragora v podání kadaňských ochotníků. Nečesaná je pochválila za kostýmy, scénu a hudbu a „hrdinství Kallimachovo – odhalený zadek“. Jinak už porota jen vytýkala, naštěstí to činila taktně a poučně. Ale ani oni neodešli s prázdnou, odnesli si čestné uznání za vskutku povedené kostýmy a výpravu.

Druhé vyvrcholení festivalu přišlo v sobotu večer, kdy mladoboleslavské Divadlo na dlani s chutí sehrálo úchvatnou politickou satiru Snídaně od polského autora R.M. Gronského. A zaslouženě získalo Cenu Ekostaveb Louny s.r.o. pro divácky nejoblíbenější představení. K tomu porota odměnila čestnými uznáními neodolatelné komediální výkony Jeníka Hejdrycha, Jitky Urbanové a Petra Matouška. „Odpočínula jsem si od té síly myšlenek, které jsme tu od pátku řešili, a díky vám z divadla odcházíme rozchechtaní“, vystihla pocity z představení porotkyně Milena Zikmundová.

A jak to všechno dopadlo? Hlavní cenu pro nejlepší inscenaci udělila porota Zdrhovadlu za 451, k čemuž přidala i přímou nominaci na národní přehlídku Divadelní Děčín / Třebíč. Na ni také doporučila Haló od Klasu a Snídaně od Mladé Boleslavi.

Jan Vnouček
(Lounské divadlení 2007, Vrchlického divadlo v Lounech, 9. až 11. března 2007)

Po Kosovi s Novákem dva klavíry rozehrají další umělci... Slovy nesdělitelný zážitek nabídli 13. března klavíristé Štěpán Kos s Petrem Novákem (na snímku) při prvním dílu letošního Cyklu koncertu pro dva klavíry. Publikum nejprve do správné atmosféry naladili Mozartovou Sonátou D dur a Beethovenovou Variací C dur pro čtyři ruce. Právě perly ale zazněly až poté. Skoro neznámé Brazílské tance Vlastimila Lejska posluchače zavedly někam k rovníku na druhou polokouli. „Egyptský“ koncert č. 5 od Saint-Saënsa okouznil jemnou orientální atmosférou. A Milhaudův Scaramouche zazněl v Lounech již snad potřetí, ale opět jinak. Atraktivní vystoupení Kvarteta 40 prstů už nestihnete, ale v úterý 27. března při posledním koncertu Cyklu byste určitě chybět neměli. Mladí Kristina Stepasjuková a Adam Farana předvedou sólové, čtyřruční i skladby pro dva klavíry. **(jvn)**

dopisy

Dovolují si připomenout

Reakce na článek Perucko je líheň talentů (Svobodný hlas č. 11 z 14. března 2007):

„Se zájmem jsem si přečetl rozhovor s Bedřichem Traxlem o soutěži Lounsko hledá Supertalent. Nepochybuji, že se jedná o akci chvály hodnou. Přesto považuji za správné vyjádřit se k výročkám, týkajícím se bezprostředně Vrchlického divadla.

Slova pana Traxla o špatné akustice nemohu posoudit, je zatím prvním, kdo si na ni stěžuje, ačkoliv na prknech divadla stála hudebníků celá řada a troufám si říci, že i zkušenějších. Avšak jeho tvrzení o sponzorování akcí Domem kultury tím způsobem, že zdarma poskytuje sál, což pro něj „není zanedbatelné“, dovoluji si Bedřichovi připomenout, že Vrchlického divadlo mu při prvním ročníku této soutěže 16.1.2005 nejen neúčtovalo nájemné za pořádání soutěže a poskytlo ke zdaru akce všechny své zaměstnance, ale dokonce vyplatilo honorář kapele Traxas, uhradilo autorské poplatky OSA a přispělo na nákup cen pro vítěze.

Vzájemná spolupráce skončila alespoň z mého pohledu proto, že pan Traxl měl neúměrné představy o úloze Vrchlického divadla – a to jak finanční, tak organizátorské – a nebylo ani v našich možnostech naplnit všechny jeho časové požadavky, neboť by to bylo na úkor dalších uvedených pořadů.

Vrchlického divadlo má široké spektrum kulturní nabídky a není možné, aby jeho zaměstnanci neúměrně preferovali pouze jeden z pořadů.“

Vladimír Drápal, ředitel Vrchlického divadla Louny

Úspěch, úspěch...

„Ve čtvrtek 15. března proběhlo v zateckém Domě dětí a mládeže okresní kolo sólových recitátorů. Tradičně dobře zorganizovaná soutěž, výborné výkony soutěžících, tvůrčí atmosféra, zkrátka krásně strávené dopoledne. Základní uměleckou školu Louny budou na regionální přehlídce v Chomutově dne 21. dubna reprezentovat hned tři z pěti postupujících recitátorů. Třetí kategorii vyhrály Tereška Vágnerová a Míša Benešová, čtvrtá kategorie přinesla vítězství Lukáši Konečnému. Všem přejeme úspěch v regionálním kole a děkujeme za reprezentaci školy a města.“

Milena Nečesaná, Louny

Toulal jsem se spokojeně

„Přijal jsem pozvání na výlet Lounských ještěrek do Prahy. Začali jsme v 9 hodin sledováním apoštolů staroměstského orloje. Následovala kompletní prohlídka útrob Staroměstské radnice. Celou hodinu jsme věnovali výstavě Pražské usedlosti a novému modelu Prahy v Sále architektů. Následovala návštěva Clam – Gallasova paláce, kde je výstava grafiky pana Boudníka. Navštívili jsme též známou Kašnu s Terezkou, kterou zvětšil básník Jaroslav Seifert. Zde mne překvapilo, že magistrát hl. města Prahy nezajistí její čistotu. Prohlídku jsme uzavřeli návštěvou kostela sv. Mikuláše československé církve husitské. Prohlídka byla zcela zdarma. Tak jsem si pomyslel, co na to pan kardinál Vlk. Těž jsem si dovolil prozkoumat chrám, co se týče patogenních zón a jsem pozván k úplnému průzkumu. Byl jsem spokojen.“

Václav Jelínek, Louny

Držitelka Křesadla 2006...

Prvního března byla v Ústí nad Labem udělována cena Křesadlo 2006 – ocenění pro nejlepší dobrovolníky Ústeckého kraje. Nominováno bylo dvacet lidí, ocenění za záslužné počiny získalo šest nejlepších. Mezi šesti

oceněnými byla také Milošlava Chloubová z Ročova, která řadu let obětavě usiluje o záchranu památek. Neúnavná a obětavá žena je členkou Spolku pro obnovu Ročova. Zasloužila se prakticky o všechny získané dotace – ať už na opravu kostela v Horním Ročově, na část fasády kostela v Dolním Ročově nebo na opravu kapličky v Brínkové či na opravu pomníku padlých v Ročově. Nyní se připravuje oprava kapličky v Úlovicích. Sehnala prakticky všechny dotace – ať už na opravu kostela nebo pomníku padlých.

Na snímku pečuje o zeleň, vysazenou před kostelem v Horním Ročově. „Před prací dobrovolníků bychom měli smeknout,“ řekl při slavnostním oceňování hejtman Jiří Sulc. **(red)**

Středohoří se mi ukazuje v mnoha podobách

Se slavnostním sochařem Tomášem Polcarem o výtvarném umění, uzlech a krajině

Akademický sochař Tomáš Polcar (*1973), žijící s rodinou ve Slavětíně, je v Lounech právě podepsán pod dvěma výtvarnými projekty. Prvním je jeho vlastní prezentace v Galerii XXL, nazvaná Retrospektiva + Uzle, druhým mezinárodní putovní výstava Krajinomalba v srdci Evropy. Ve Vrchlického divadle studenti z Visehradských zemí vystavili své obrazy středoevropské krajiny, které vznikaly ve workshopu za Polcarova vedení. Výstava v Galerii XXL trvá do konce března, v divadle i po celý duben.

● **Jak k tomu dojde, že se pražský umělec s rodinou přestěhuje natrvalo na venkov?**

„S mojí ženou Ester jsme tudy asi před patnácti lety projížděli a dozvěděli se, že je tady na prodej krásná kovárna, přes dvě stě let starý a památkově chráněný dům. Asi deset roků jsme sem jezdili a opravovali ji, až jsme si řekli, - to už jsme spolu měli dvě děti, - že se prostě přestěhujeme.“

● **V Galerii XXL máš nyní výstavu Retrospektiva + Uzle. V Retrospektivě prezentuješ videoart, fotografie, kovové objekty, elektronické strojky, textové věci, umění ve veřejném kontextu. Prolíná je nějaká jednotící nit? Máš své hlavní téma?**

„Když vidím své věci takto pohromadě, uvědomuji si, že jednotlivé tématem je člověk. Člověk ve vztahu k místnímu prožívání, k nějakému kontextu, k prostoru. Od Duchampy ze 30. let se umění přestalo vyjadřovat pouze klasickými způsoby. Je možné vystavit cokoli, vzít obyčejnou věc, posunout ji do galerie a ta věc se stane artefaktem jenom změnou prostoru. Už to není 19. století, kdy člověk dělal celý život jen malbu, kresbu nebo grafiku. Je to generační a dobová

záležitost, kdy malíř může dělat objekty, sochy, instalace, a u toho fotit. Důležité je, aby ta věc něco sama za sebe říkala, něco vypovídala, byla autentická, aby měla význam pro toho, kdo ji dělá, a byla jím zabarvená.“

● **Znamená tvůj letošní cyklus Uzle, že ses přiklonil k tradiční kresbě a malbě?**

„Ať už jsem dělal cokoli, pocelou dobu jsem se zabýval i kresbou. Kresba je pro mne fenomén, který mě nejvíce vyjadřuje. Vyhovuje mi určitá tvrdost, která není vlastní malbě, protože barva je měkká. Člověk je nucen nanášet ty věci měkce. Kdežto u kresby pracuje s tvrdým nástrojem, klade se mu odpor. Proto si myslím, že jsem také sochař, protože kresba a sochařství má k sobě velice blízko, v tom pronikání do pevného materiálu. Když jsem viděl své věci v obou patrech galerie, uvědomil jsem si, že retrospektivní věci jsem řešil koncepčně, jakoby vnějškově, racionálně. Kdežto Uzle jsou pravým opakem, taky jsem si sice vytvořil určitý koncept, ale následoval proces hledání se, ztracení se, uzavírání se, otevírání se... Takové to Tao, životní cesta, kdy člověk neví, jak co je. Formát je záměrně vybraný ve velikosti člověka, v jeho propor-

cích, na rozpažené ruce, aby si mohl vytvořit vlastní prostor. Je to sice opak mé Retrospektivy, ale je tam pořádek přítomen člověk, ve své vnitřní práci, já ve svém hledání. Nechtěl jsem aplikovat vnější strohý mechanický koncept. Chtěl jsem ho hledat, a prožít v nejpříjemnější tvorbě, kdy to člověk nedokáže přesně definovat. Netvoří na základě nějakých prvků a principů, tvoří bez kalkulu - a to je to, co mě zajímá.“

● **Vedle vlastní tvorby působíš i jako pedagog na pražském gymnáziu „Pod Vyšehradem“. Několik posledních let jsi věnoval projekt Krajinomalba v srdci Evropy, do něhož jsi zapojil studenty ze čtyř středoevropských zemí. Kde vidíš jeho hlavní přínos?**

„Pro mě je největší přínos, že za to dostanu peníze (smích). Je to moje práce, proto ten vtip. Já se na těch sympoziích, kterých bylo několik na různá témata, snažil vytvořit ve studentech vztah k problému. Při Krajinomalbě mohli studenti z Prahy, Prešova, Bratislavy a polského Grudziądzu cestovat po jednotlivých zemích a poznávat krajinu, která je pro ně méně známá. Každý dneska jezdí na Západ, ale nezná Polsko, Slovensko, Maďarsko, střední Evropu, bezprostřední sousedy. Čím více cestují, tím víc si uvědomují prchavost zážitků v krajině, kterou projíždím, aniž bych tam něco prožil. Že nashromáždím jakousi databázi informací, ale nedokážu si je uchopit, zařadit. Zážitky se zapomínají, stávají se

bezvýznamnými. A já se v rámci té Krajinomalby snažil, aby se zastavovali, studovali, pozorovali krajinu, našli si k ní vztah a tím ji zažili a procítili. A uvědomili si spoustu konotací, které s sebou každá krajina nese.“

● **Ze Slavětína máš nádherný výhled na České středohoří. Dokážeš si také - i když jsi hlavně sochař - strhnout nějakou krajinku?**

„Pořád se na to chystám. Ale upřímně řečeno, musím na to být správná chvíle, aby to nebyl kýč. Protože udělat dneska krajinu není sranda. Každá doba má různé podoby a formy. Samozřejmě i dneska se zase do podvědomí dostává retro malba, hyperrealistická, odtažitá, kde se jakoby mechanicky přemalovává fotka a ten autor k ní nemá vztah. To je jeden ze způsobů. Na pražských Bienále byly zase obrazy úplně opačné, které šly cestou zátiší, velkého prožitku, věci až jakoby barokních. Ale abych dořekl tu otázku, až přijde ta správná chvíle, určitě udělám výstavu kolekce obrazů Českého středohoří. Zatím jsem ve fázi, kdy chodím kolem a prožívám to. A Středohoří se mi ukazuje v mnoha podobách, které jsou pro mě naprosto zásadní a významné. Někdy je to ohnivý Wagner, kdy slunce zapadá a předvádí dvouhodinovou operu. Pak je tu Středohoří jako čínská krajínomalba s jemnými přechody modré... Připravuji se a doufám, že ta chvíle přijde.“

Ptal se Jan Vnouček

Proč jsou lidé agresivní na záchranáře?

Nechybí znalosti a technika, v některých případech chybí etika

Není měsíc, aby v médiích nebyla informace o útoku na záchranáře, kteří přispěchali na pomoc při záchraně života. Je to opravdu jen v těch útočnicích nebo k tomu někdy přispějí i sami záchranáři svým chováním a jednáním? Tyto otázky si kladu několikrát za den po zkušenostech, které jsem zažil v krátké době na svou kůži, a není mi to lhostejné.

Mnoho našich blízkých by bez obětavé práce záchranářů nebylo již mezi námi, protože jsou situace, kdy Tito profesionálové musí zasáhnout, jak svými znalostmi, tak technikou. Mám k nim velkou úctu, ale co jim k této profesionalitě chybí, je etika – lidství.

Vždyť někdy i přes všechnu jejich snahu nemohou člověka zachránit a rozloučení s blízkým před odvozem do nemocnice je opravdu ten poslední kontakt s blízkou osobou, a na to vůbec nemyslí. Nemyslí ani na to, že ten, kdo zůstává doma, je pro ně

potencionální pacient. Protože až se dostane z prvotního šoku, pak se podle své psychiky složí a nebo tato bezmocná situace, do které se dostal, se změnila v agresivitu a tu si vybije příště, při dalším kontaktu se záchranáři. To nemluvím o tom, když je posílen alkoholem – to je většina lidí odvádná a silná.

Ne každý se s danou situací, kdy jde o život milované nebo blízké osobě, dokáže vyrovnat sám a slovo povzbuzení nebo útěchy pomů-

že určitě každému. A záchranáře to nic nestojí, samozřejmě v čase, kdy je poskytnuta potřebná péče nemocnému.

Myslím si, že by si měli všichni osvěžit lékařskou etiku prof. Jaro Krívohlavého a dr. Heleny Haškovcové. Ti by určitě neměli radost z chování našich některých lékařů. Možná by se i útoky na naše záchranáře omezily.

Vilma Svobodová, lektorka pro pracovníky v sociální péči a zdravotnictví